

Houdt Europa transgeen voedsel buiten de deur?

Professor Eric Tollens is hoogleraar aan het Centrum voor Landbouw- en Voedseleconomie aan de KU Leuven. Hij is betrokken bij verscheidene onderzoeksprojecten naar transgene landbouwgewassen en heeft ook tal van publicaties over dat onderwerp op zijn naam staan.

– Hoe denkt u dat de transgene landbouw zich zal ontwikkelen tussen nu en 2025?

De afgelopen tien jaar is het areaal dat met transgene gewassen beplant werd, telkens met meer dan tien procent gestegen. Die groei zal nog wel even aanhouden. Ik denk dat voor sommige gewassen het percentage van transgene planten kan oplopen tot 95 procent.

– Ziet u helemaal geen problemen met de toepas-

sing van transgene gewassen?

De zogenaamde coëxistentie tussen transgene en traditionele gewassen is een probleem. Maar onderzoek wijst uit dat de meeste pollen zich niet verder verspreiden dan ongeveer 15 meter. Een bufferzone van twintig of dertig meter tussen de verschillende gewassen zou dus volstaan.

– Is de afwijzende houding van Europa op langere termijn houdbaar?

Veel zal afhangen van de politiek van de supermarkten. Ze specificeren nu in hun lastenboeken dat ze geen transgene gewassen willen. Maar het is de vraag hoe lang dat beleid houdbaar blijft. Ik schat in dat de lijst van in Europa toegelaten producten steeds langer zal worden.

– Welke rol zal genetische manipulatie spelen in de voedselvoorziening van een steeds verder aan-groeiende wereldbevolking?

Genetische manipulatie biedt voor de ontwikkelingslanden de grootste voordelen. Met name de mogelijkheid om de droogte- en ziekteresistentie te vergroten is belangrijk,

en ook de verhoging van de nutritionele waarde kan belangrijk worden. Veel ontwikkelingslanden springen nu op de kar. In Maleisië doet men interessant onderzoek naar de transgene mogelijkheden van de oliepalm. In Egypte en Burkina Faso is men begonnen met Bt-katoen, en in Kenya wordt geëxperimenteerd met Bt-maïs.

– Wordt de landbouw niet te afhankelijk van enkele grote multinationals in de agrotechnologie?

Die toenemende afhankelijkheid is een realiteit. Maar de landbouw al decennialang van diezelfde bedrijven afhankelijk is voor de bestrijdingsmiddelen. Wat de patentering van gewassen door privébedrijven betreft: het klopt dat er misbruiken zijn. Maar meer en meer wordt het recht van boeren op hun traditionele variëteiten erkend. Daarover bestaan conventies, het volstaat om die in nationale wetgeving om te zetten. Het is altijd een afweging: je moet patenten toestaan om de ontwikkeling van de technologie interessant te houden voor de privé-sector, en tegelijk mag het algemeen belang niet geschaad worden. Je moet een tussenweg zien te vinden. (rmg)